

KURJER WARSZAWSKI

D. 5. Grudnia. — Rok 1840.
Sobota.

№ 324.

Jutro, Ś. Mikołaj.
Imię: J.C.W. W.X. Katarzyna Mich:

W kościele *Braci Miłosierdzia* (Bosówstrów) uroczystość Śgo Andrzeja Apostoła, przypadająca 30go Listopada, a w skutek pozwolenia Stolicy Apostolskiej, na Niedzielę najbliższą po święcie przeniesiona, odbywać się będzie jutro z wystawieniem N. SAKRAMENTU i odpustem zupełnym. Jutro (w Niedzielę między oktawą) w Kościele *Popaulińskim* obchodzoną będzie uroczystość Ś. Franciszka Xawę; a w przyszły Wtorek, Niepokalanego Poczęcia N. MARJI, które z odpustem zupełnym, wystawieniem N. SAKRAMENTU, kazaniem polskimi i niemieckimi, i procesjami, odprawiać się będą. W kościele *XX. Karmelitów bosych* na Krakow: Przed: jutro w Niedzielę między oktawą, obchodzoną będzie uroczystość Ś. Barbary Panny i Męczennicy; Nabożeństwo odbywać się będzie z wystawieniem N. SAKRAMENTU, procesjami i kazaniem. Jutro w Kościele *XX. Piarów* wykonaną będzie na głosy z organem Msza J. *Krogulskiego*. — Ogłoszono Postanowienie N. PANA d. 7go z. m., iż P. Stani: *Deszert* Referendarz Staiz, powołany zostaje na Radcę Najwyż: Izby Obrachun; a P. *Hyacynt Krzyżanowski* p. o. tego urzęd., mianowany ostatecznie jest Radcą tejże Izby. P. *Michał Lewiński* b. Naczelnik wydziału w Komisji Rz: S. W. i D., mianowany Dyrektorem wydz: w Naczelnym Zarządzie komunikacji lądowych i wodnych w Królestwie. Pod względem klasyfikacji, uposażenia i atrybucji, Dyktor wydziału w Nacz: Zarzą: komunikacji, porównany być ma z Dyrektorami wydziałów w Komisjach Rząd: — Jutro w południe odbędzie się centralne posiedzenie Warsz: Towarzystwa Dobroczynności. — Wiąniemy oddać należną pochwałę nowemu wydaniu *Tomasza a Kempis*, o Naśladowaniu CHRYSTUSA, przekładu Tadeusza *Matuszewicza*, przejrzanem i poprawionem przez X. *Przybylskiego*. D. E. *Friedlein* w Krakowie, brat kompanisty spółki Fr: *Spieers*, których Księgarnia no-

wa przy ulicy Senator: Nr 460, położył prawdziwą zastępcę dla powszechności naszej, tak ozdobnem, a co najwięcej tak taniem wydaniem, gdyż exemplarz przeszło 460 stronic zawierający, odbity wyraźnym drokiem, na ozdobnym nader papierze z piękną ryciną, kosztuje tylko zł. 6. Zresztą, największa jest zawsze wziętość i pokup dobrych książek do Nabożeństwa; przysługa więc w ich staranności i wyborze wydania, jest zarście przewyższającą inne. Powyższego dzieła nabyć można we wszystkich Księgarniach. — Wczerajszy *pierwszy dzień* ciągnięcia 5tej klasy Loterji, już, (co wydarzało się rzadko) odznaczył się główną wygraną. Los 3-częściowy Nr 18,318 wygrał zł. 400,000. Właścicielami wygranej są mieszkańcy Warsz: Ten los był wzięty w Kantorze *Werthejma*, który dawniej był był jednym z najszcześliwszych. W tymże Kantorze przy ulicy Miodowej w domu *W. Dyzmańskiego* pod filarami, jeszcze można nabyć losów do ciągnącej się dziś i dni następnych loterji. Inne główne wygrane wczoraj wygrane, są umieszczone niżej. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po *Cieniu kochanka* JP. *Stolpe*; po *Synu narzeczoną* JPana *Daszkiewicz*, JPP. *Jasiński* i *Świergocki*. — Pojutrze w Sali pałacu Branickich, JP. *Drejszok* da wieczór muzyczny. Bilet na 1sze miejsce zł. 13 gr. 15; na 2gie zł. 6 gr. 25. — Kurs wczorajszy: Dukaty hol: zł. od 19 gr. 18 do 19 gr. 20. Listy zasta: zł. od 97 do 97 gr. 6. Listy zast: nowe zł. od 96 gr. 22 do 96 gr. 27; kupon zł. 1 gr. 24.

Anglja. — Nowo narodzona Królowa otrzymała imiona *Alexandryna, Wiktorja*. Arcy-Biskup *Kanterbury* napisze modlitwę dziękczynną za szczęśliwe rozwiązanie Królowej. Królowa miała okazywać w chwilach boleści zadziwiająca moc umysłu i cierpliwości. Młoda Królowa ma być pigmkiem, ktrepkim i zdrowym dzieckiem. — Podług zapewnień jednego z pism angielskich, Aient Pana *Thiers* zeznał w depeszy

z *Alexandrii*, iż z trudnością zdołał wstrzymać *Mehmeda* od przyjęcia warunków sprzymierzonych, gdyż *Mehmed* stracił całą odwagę w skutek swoich klęsk w *Syrji* — Królowa ma tytuł *Następczyni tronu* póki Królowa nie urodzi syna. — *Xię Kapui* wyjechał z swoją Małdonką do *Francji*.

Francja. — Jak dalece narady o adreśsie wzniecały uwagę powszechną, dość poznać z tego, że przystępy do pałacu izby Deputowanych już o 4tej rano były obleżone przez ciekawych. Za rozpoczęciem posiedzenia nie tylko wszystkie miejsca w salonie i w kurytarzach, ale nawet okoliczne place i ulice były natłoczone, gdyż każdy chciał znajdować się przynajmniej w bliskości miejsca, gdzie tak ważne wytoczono sprawy. O 1szej rozpoczęto posiedzenie wobec wszystkich Ministrów; Deputowani zgromadzili się nader licznie, a z całej fizjonomji izby można było poznać zbliżenia się ważnych rozpraw, a może burz parlamentowych. Skoro wszedł *P. Thiers* z ogromną paką papierów, oczy wszystkich zwróciły się ku niemu, zajął on swoje zwykłe miejsce w środku. Narady zostały zagaione krótką przemową Marszałka *Sault* (*Sult*), który wynurzył nadzieję, że *Francja* woli bardziej pokój zaszczytny, niż wojnę, (oklaski w prawem stronnictwie). W końcu zawołał Marszałek: „Nie sądźcie Panowie! że w końcu mojego życia pozwolę naruszyć honor mojego kraju; nie lękajcie się tego! (Brawo w prawem stronnictwie). Przyjąwszy ster spraw publicznych w tak trudnych okolicznościach, chciałem służyć mojemu krajowi jako Obywatel, po wysłużeniu jako Wojownik!” (oklaski). Za przywróceniem porządku, wstąpił *P. Thiers* na mównicę, starał się sprawiedliwie politykę swojego Ministerstwa, i rzekł między innymi: „Żądam tylko wymierzenia sprawiedliwości moim czynnościom; innym może więcej usłużyć;” (Poruszenie). Wyliczywszy bieg rozmaitych układów względem sprawy wschodniej, zawołał w przedmiocie wymierzonych przeciw niemu oskarżeń: „Panowie! jeśli poświęceniem jednej osoby można ocalić honor

kraju, tedy poddam się chętnie i spokojnie; jeśli zaś poświęceniem mojej osoby nie chciano nic innego jak tylko pokryć tchurzostwo, tedy protestuję się przeciw temu ze wszystkich sił mojej duszy.” (Żywe oklaski na wszystkich ławkach zgromadzenia). O missji Pana *Perier* (*Perje*) powiedział Pan *Thiers*, że Ministerstwo radziło *Mehmedowi* przez Aienta, aby dotrzymał przyrzeczenia względem wydania floty tureckiej; i tem samem ułatwił poiednanie się z *Portą*. *P. Thiers* odwołał się do świadectwa Pana *Guizot* (*Gizo*), który pochwalił jego politykę; wszakże zapewnił, że był Prezes Rady, iż w *Londonie* później dopiero przypisywano to poiednanie zabiegom *Francji*. (*P. Gizo* przerywa: „Miałem zaszczyt Panu donieść, że tak już myślało 11go *Lipca*”). *P. Thiers* „Przyjmuję pańskie przerywanie; życzylbym takowego pierwej i częściej; ale i teraz je przyjmuję” (Śmiech ogólny). W przedmiocie traktatu z d. 15go *Lipca*, rzekł *P. Thiers*: „Chcecie wiedzieć dla czego tak przyspieszono podpisanie traktatu? Ponieważ w powstaniu syryjskiem znaleziono środek, który nie zdarzył się dotychczas. A wiecie dla czego uczyniono z niego tajemnicę? Ponieważ chciano przed zawiadomieniem *Francji* zyskać czas do udzielenia rozkazów *Admiratowi Stopford*, aby zabrał flotę turecką i wstrzymał egipską. Wyrzeczono słowo podjęcie, dobrze! przyjmuję je. Tak, po 10-letnim przymierzu, ów postępek względem nas był niegodnym podejściem, (żywe oklaski na lewem stronnictwie), i nie oskarżam tem *Anglii*, gdyż w *Anglii* analetliśowy współczucia; Mimo to choć ganiłono *Lorda Palmerstona* że zerwał przymierze z *Francją*, jednakże wspieranego z patriotyzmu. Oskarżam tylko jednego człowieka, to jest: *Lorda Palmerstona*; on *Francję* obraził; gdyż po 10-letnim przymierzu, przynajmniej trzeba było udzielić nam objaśnienia.” Dalej nadmieniał Mówca o usługach niesionych *Anglii* przez załatwienie kwestji *sycylijskiej*: „Tam Panowie! spodziewał się gabinet angielski: znaleźć słabego, nieznacznego Króla, którego łatwo można ugiąć, który nie stawia oporu. Król *Neapolitański* stawiał opór w spo-

sób energiczany. Wiecie Państwo co odpowiedział? „Jeśli chcą mnie zmusić, abym dał pieniądze, tedy je podam; jeśli zaś chcą mnie zmusić do oświadczenia, iakobym zerwał traktat, tedy jestem wprawdzie tylko Królem Neapolitań; to jest Królem 6ciu milionów dusz, iednakże stawię Anglii czoło, niech nastąpi co zechce.” (Oklaski w lewem, śmiech w prawem stronnictwie). Państwo! nie trzeba tego wysmiewać, raczej naśladować.” (Szemranie w prawem stronnictwie). „Mawiałem sobie z pewnością, rzekł P. Thiers następnie, że jeśli Francja tym razem ustąpi, tedy ona utraci swój stopień w świecie. Wiedziałem dobrze, że może krew 10ciu pokoleń popłynie, ale mawiałem sobie, jeśli Francja ustąpi, będzie zbankowaną.” W końcu przemówił Pan Thiers w przedmiocie mowy tronowej: „Mowa tronowa wynurza nadzieję utrzymania pokoju. Ona nie rzekła wszystkiego; pokój będzie pewny, (burzliwe wzruszenie i długa przerwa). Proszę spokojnie mieć postuchać, powiem krótko. Tak, Państwo! pokój będzie pewny. Dano dymisję gabinetowi z d. 1go Marca, ponieważ miałem, że w pewnym przypadku prowadzenie wojny jest koniecznem; nastąpił gabinet z d. 29go Paździ, aby przeciwiać się tej polityce. (Przerwa). Gabinet z d. 29go Paździ; nastąpił; aby pokój, pokój pewny entwierdzić, czego mam dowód. Czyżby poprzestano na uzbrojeniu 480,000 ludzi, gdyby nie miiano zamiaru bezwarunkowo przepuścić traktat z 15go Lipca? Państwo, nie utudzim nikogo; Europa wie, że tak zwany gabinet pokoju, nastąpił po gabinetecie wojennym. Spokojaność, którą chęłpicie się, wiecie akąd pochodzi? Ponieważ kraj wie, że kwestja jest rozstrzygnięta. Każdy wierzy i wie, że kwestja została rozstrzygnięta przez pokój. Nie chciałbym zasmutać moiego kraju, ale muszę wam powiedzieć prawdę; Utraciliśmy nasz wpływ na morzu Śródziemnem; a co gorsza, utraciliśmy sposobność odwołania traktatów z r. 1815. (Oklaski w lewem stroni, zaprzeczenie w środku). Jeśli Francja chce pozostać obcą wszelkim kwestjom ważniejszym, tedy ona ma słuszość w swoim terażniejszym postę-

powaniu; jeśli ona chce tylko ocalić swe zagrożone posiadłości, tedy w terażniejszym postępowaniu może nie ma niebezpieczeństwa; jeśli zaś Francja rości sobie prawa do mięszania się w wielkie kwestje europejskie, tedy musi tego zrzec się na czas długi, i musi albo zgodzić swoją energję z swoimi pretensjami, albo swoje pretensje z swoją energją.” Wzruszenie ogólne ogarnęło całą Izbę po tej mowie, która trwała 3 godziny. P. Gizo wystąpił później z odpowiedzią przeciw mowie Pana Thiers. Terażniejszy Minister spraw zagra: zwrócił na to uwagę, że kwestja wschodnia była już rozstrzygnięta przez byłe Ministerstwo, które koniecznie życzęło pewnej wojny. Mowa Pana Gizo była często przerywana; udzieliemy z niej wyciąg za nadejściem następczej poczty. — Adres z odpowiedzią na mowę tronową, nie sprawił korzystnego wrażenia w Paryżu. — Dzienniki franc: przyznają, że w skutek zdobycia Akry sprawa wschodnia została rozstrzygnięta na korzyść sprzymierzonych. — Marszałek Wale wkroczył 11go z. m. do Blidy; załoga Miljany otrzymała żywność do 1go Sierp. Na rozkaz Marszałka zniszczono wszystkie osady Raiasów i Hadzutów. — 25go z. m. głożono w Paryżu, że Pan Human zamysła zaciągnąć nową pożyczkę 500 miljo: fr. — Flotta Admirala Hugon odplynęła 21go z. m. z wysp Hyeryjskich do Tulonu. — Na wiadomośc o zdobyciu Akry, papiery poszły w górę.

Grecja. — Sztafeta otrzymała 11go z. m. w Atenach wiadomośc, że Pułkownik Walencjas na granicy tessalskiej wkroczył w 400 ludzi na ziemię turecką, chociaż od Władzy nie miał do tego najmniejszego upoważnienia.

Hiszpanja. — 19go z. m. iako wdzień urodzin Donny Izabelli IIgiej miano w pałacu przypuścić Dygnitarzy do ucałowania ręki młodej Królowej. — 16go z. m. spalono publicznie w Madrycie za 246 miljony resłów utworzonych papierów.

Holandja. — Król Pannycy odbył 27go z. m. świetny wjazd do Amsterdamu; nasz intrz miała tamże odbyć się uroczystość hołdu.

Turcja. — Głoszą iakoby Basza *Bagdadu* obsadził *Damaszek* i *Aleppo* w imieniu *Soltana*. Tyle jest pewnem, że mieszkańcy tych miast iako też okolicy, są niechętni *Ibrahimowi*, i podobno staną się dla niego straszniejszem ieszcze nieprzyjaciółmi, niż armaty sprzymierzonych. — Telegrafem doniesiono z *Alexandrii*: *Meh-med* otrzymał od *Ibrahima* z *Zahle* wiadomości dochodzące 28go Października. Wódz egipski miał dostateczne siły do rozpoczęcia kroków zaczepnych. W *Alexandrii* trwa spokojność. — W *Bucharescie* odkryto spiszek który miał na celu zamordowanie *Hospodara Ghika*; hersztów spisku *Władza* pojmała. — *Ibrahim* ma teraz pod swoimi rozkazami 15,000 piechoty, 1,500 jazdy i III armat; są to szczątki korpusów *Solimana* i *Osmana* Baszów. — Armja turecka w *Syrji* została powiększoną do 20,000 ludzi. — Przez *Wiedeń* donoszą, że Pułkownik *Szmit* został z *Syrji* odwołany, a jego dowództwo oddano *Generałowi Jochmus*. — *Ibrahim* Basza nie może nasycić się okrucieństwami, które popełnia względem górali popadających w jego ręce. — Byli Konsulowie *Mocarstw* sprzymierzonych w *Alexandrii*, przybyli do *Stambułu*.

Rozmaitości. — *Meierbeer* bawi w *Baden*, gdzie go wstrzymuje słabość małżonki. — Na wyspie *Malcie* żyje od lat 18tu najjaśniejsza istota, *Dziewczyna*, *Córka* *Introligatora*, z urodzenia ślepa i razem głuchoniema; a więc nie wie czem jest. — Kilku paniczów paliło fajki leżąc na dużej sofie; dano znać do obiadu, pośpieszyli; w tem wpada służący wołając: „Panowie zostawiliście fajki i zapaliła się sofa!”... biegają i widzą, że stoi przy palącej się sofie konewka z wodą; czemuż nie wylałeś tej wody dla ugasszenia ognia? Ah brzoń Boże (odpowie służący), iam zaraz przyniosł tę wodę, ale bałem się poplamieć sofę.

W rozpoczęciu ciągnięcia 5tej klasy 56tej loterii wczoraj, znaczniejsze wygrane padły iak następuje: Nr 25,322 na zł. 15,000. Los wzięty u *Sachsa* w *Karlsruhe*. Nr 22,986 zł. 10,000, w *Kantorze Głównym*.

Nr 17,194 zł. 5,000, u *Nelkena*. Po zł. 2,000, Nr 5,531 u *Werthejma*; Nr 19,365 u *Ehrlicha* w *Lublinie*; Nr 19,441 u *Rosenberga* w *Hrubieszowie*. Po zł. 1,000, Nra: 758, 1419, 1913, 2183, 2574, 3346, 6980, 8363, 8698, 10,448, 11,470, 13,237, 13,552, 15,518, 15,842, 16,500, 17,635, 18,545, 19,578, 19,632, 20,918, 21,532, 22,605, 23,847, 24,996, 25,553.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Skarbek Fry: Hra: z *Radomia*; *Krasiński Ad*: Hra: i *Ossoliński Kaie*: Hra: z *Szczawina*; *Jackowski Alex*: Dzie: z *Gosdowa*; *Mabowski Win*: Dzie: z *Rudy wielkiej*; *Dobiecki Teod*: Dzie: z *Miechowa*; *Bielicki Jan*: Dzie: z *Domaradzyna*.

Dzisiaj rano ciepła stopni 0. Wczoraj w południe 3.

TEATR W. Jutro *Napój miłosny*. *Wesele w Ojcowie*.
TEATR ROZMAITOSCI. Jutro 29 raz *Podstawa Panna*. 28 raz *Oryginały*. 29 raz *Włóczęga*.
Godzien w *Rajtuzli Prymasowskiej*, WIELORYB.
Jutro w *Salonie P. Olma* za *Wolskimi* rogatkami, *Orkiestra Wrocławska* pod dyrekcją *P. Szynclera*, będzie miała zaszczyt dać *Wielką Muzykalną Zabawę* złożoną z najnowszych wyjątków z *Oper*; orsz kompozycji *Strausa*, *Lannera*, *Labickiego*, i innych, o w pół do 6tej *Popuri*. Zacznie się w pół do 4tej z południa, a skończy o *Smej* wieczorem.

Jutro w *Królikarni* od południa, nowo przybyła z *Czech* kompanja *Kerssek*, grać będzie na instrumentach dętych. Przytem dostać można wszelkich POTRAW i NAPIOJÓW przy szcblęj usłudze.

KWINTET KURZATKOWSKIEGO, odegra dziś wieczorem najnowsze dzieła muzyczne, oraz iego *Mazury* i nowy *Mazur* pod tytułem z *Warszawy*, przez *J. Achtele*, w *Kawiarni* w domu niegdys *Ossolińskich* Nr 739 przy rogu ulicy *Tłomackie* i *Rymarskiej*. Zacznie się o godzinie 6tej.

Dzisiaj wieczorem w *Kawiarni* w domu *Lilpopa* przy ulicy *Bieląńskiej*, *Panny Kwejtel* grać i śpiewać będą.

Dzisiaj w *Gmachu Teatralnym* od ulicy *Wierzbowej*, w *Kawiarni*, nowo przybyła *Panna Leder*, wraz z *Paunami Noires* grać i śpiewać będą od godziny 4tej z południa.

Dzisiaj od godziny 6tej wieczorem, w *Kawiarni* przy ulicy *Długiej* Nr 586 Lit. B. w domu *Szambe*: *Nowakowskiego*, KWINTET *Kubetki* Iwszy raz grać będzie nowe *Walce* kompozycji *Lannera* *Promienie Nadziei*.

Jutro w *handlu Maliewskiego* przy ulicy *Budnarzkiej*, *Śniadanie*: *Paszlet* z *zwierzy*; *Zajac*, *Indyk* *faszer*; *Poładwica*, *Pieczeń cielę*; *Kotlety*, *Belsztyk*, *Flaki* z *pulp*.

Jutro w *Rogaskiego* przy ulicy *Długiej* pod Nr 550. *Śniadanie*: *Indyk faszer*; *Zajac* z *roz*; *Kwiczoły*, *Potrawa* z *pułard*, *Kotlety* *ciel*; *Flaki* *2kic*, *Pekeflejsz*, *Omlet* *bisz*; *Wczasie* *śniadania* i *obiadu* grać i śpiewać będą *PP Noires*.